

Informatie notitie m.b.t. het instrumentarium Arbeidsmarkt & Onderwijs, te weten:

1. Voortgang agenda werkambassadeur;
2. Voorbereiding UVR Campusontwikkeling;
3. Onderzoek “Investeren in duurzaamheid en energietransitie in Noord-Holland”, analyse van de gevolgen voor de arbeidsmarkt door de Stichting Economisch Onderzoek (SEO)
4. Monitor arbeidsmarkt 2021-2022

Ad. 1 Voortgang agenda werkambassadeur¹

Onder registratienummer 1608123/1608135 is GS en PS, in juni 2021, schriftelijk ingelicht over de agenda van de werkambassadeur. Informatie over zijn rol en functie, zijn bevindingen over het eerste jaar van zijn benoeming (zoals de facilitering van het tot stand brengen (met ruim 160 stakeholders) van het Manifest Werken en Ontwikkelen 2030 Noord-Holland. De geformuleerde actielijnen en actiepunten zijn terug te vinden in de informatie van juni 2021. Deze acties hebben bovendien een plaats gekregen in de uitvoeringsagenda Arbeidsmarkt & Onderwijs 2021-2023, welke GS definitief heeft vastgesteld op 30 november 2021 onder registratienummer 1599616/1740810. Op 6 september 2021 heeft de werkambassadeur bovendien zijn agenda toegelicht in de CIE EFB.

Wij wijzen u bij deze op de animatie waarin het manifest, de acties en hun onderlinge verbintenis worden uitgelegd. Deze animatie is te vinden op de provinciale website, pagina Werken en Ontwikkelen: https://www.noord-holland.nl/onderwerpen/Economie_Werk/Projecten/Werken_en_ontwikkelen

Voortgang agenda werkambassadeur

Om uitvoer te geven aan de 12 acties uit het manifest wordt per actie een aanjager aangesteld die vervolgens een ontwikkelcoalitie met relevante stakeholders samenstelt. De werkambassadeur adviseert en faciliteert de aanjagers en houdt de voortgang en samenhang van elke coalitie in de gaten. Deze werkzaamheden van de werkambassadeur zijn op zich moeilijk in concrete resultaten uit te drukken, doch de resultaten van de coalities geven een goede indicatie van de voortgang van dit instrumentarium.

Voortgang “levend houden” van het Manifest

De werkambassadeur heeft de taak om in de provincie te verbinden en af te stemmen zodat op tijd duidelijk wordt waar knelpunten en uitdagingen liggen. We noemen dit “het manifest levend houden”. De samenwerkingsstructuur die hiervoor ontwikkeld is, wordt gevolgd via twee maal per jaar een openbare Technologietafel (iedereen is welkom), vier maal per jaar een Leer- en Adviescommissie en éénmaal per jaar een regietafel. De regietafel van 22 september 2022 heeft aangegeven dat zij de focus en koers van het Manifest en de daarbij behorende acties nog steeds de juiste vinden. Op 14 december vindt (inmiddels de vierde) technologietafel plaats bij de campus Nexttechnician (techniek voor e-mobiliteit) in Amsterdam. Het verbinden en afstemmen door de werkambassadeur vindt uiteraard ook plaats door middel van individuele contacten. Zo faciliteert hij regelmatig Alliander in het voeren van het gesprek over de personeelstekorten. Is er contact met de Amsterdam Economic Board over de opgaven ten aanzien van Arbeidsmarkt&Onderwijs, maar worden ook gesprekken gevoerd om verschillende PPS initiatieven in Groot-Amsterdam, allen verbonden aan het ROC van Amsterdam, tot één campus² te laten komen. Alle acties vragen doorlooptijd. Zo gaf tijdens de technische presentatie op 6 september 2021, de werkambassadeur aan de verbinding te hebben gelegd tussen de luchtvaarttechniek opleiding in Hoofddorp en de behoefte aan engineers voor windmolens. Op 26 januari 2023 vindt nu de opening plaats van het keuzedeel “onderhoud aan windturbines” bij de techniekopleiding in Hoofddorp. Dit is nieuw en uniek.

Het komende jaar ligt de aandacht van de werkambassadeur op het verder tot wasdom brengen van de activiteiten bij de ontwikkelcoalities met de nadruk op de SPT's, de ecosysteem/ campusontwikkeling, techniekpromotie en het blijven aanjagen van de samenwerkingsstructuur met stakeholders.

¹ De werkambassadeur is een benoeming die bestaat sinds 2016. De werkambassadeur is de vertegenwoordiger van de provinciale belangen op het terrein van arbeidsmarkt en onderwijs. De continuering van het benoemen van een werkambassadeur in deze periode is vastgelegd in het coalitieakkoord “Duurzaam Doorpakken” uit 2019. De huidige werkambassadeur John Herfkens is benoemd van 1 september 2020 tot en met januari 2024.

² Met de campus wordt hier bedoeld de samenwerking van Ondernemers, Onderwijs en Overheid (3O's, de triple helix) ten behoeve van vraagstukken t.a.v. de aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs en voldoende gekwalificeerde medewerkers in techniek en technologie.

Voortgang uitvoering acties Manifest Werken en Ontwikkelen 2030: beleid Arbeidsmarkt & Onderwijs

Servicepunt Techniek en om- en bijscholingsvouchers (coalities 1 en 3, aanjager is de Technologiccoalitie):

Het afgelopen jaar zijn er drie servicepunten techniek (SPT) gestart. Er zijn nu vijf punten actief, in elke arbeidsmarktregio één. Een SPT vormt de verbinding tussen de technisch/technologische campus naar het sociaal domein van de arbeidsmarkt. Deze SPT's hebben financiële mogelijkheden gekregen om dit servicepunt op te zetten en te coördineren en oriëntatie- en scholingsvouchers aan te bieden. Deze vouchers zijn voor om- en bijscholing naar (nieuwe) technische en technologische functies voor de realisatie van de klimaatopgave. De SPT's stemmen onderling af en delen ervaringen o.l.v. een coördinator. Tot nu toe zijn de aantallen trajecten bescheiden door het beperkt aantal werkzoekenden. Indien hier verandering komt, staan deze SPT's in de startblokken.

Afsprakenmodel van werk naar werk tussen bedrijven (coalitie 2, aanjager Luchtvaart Community Schiphol (LCS))

Deze coalitie houdt zich bezig met het realiseren van een model voor werkgevers, om (onderling) gebruik te maken van elkaars personeel (dus bewegen van werk naar werk bij bepaalde omstandigheden). Dit model wordt gevoed aan de hand van concrete voorbeelden op Schiphol en de ontwikkeling ervan heeft daarmee een doorlooptijd tot eind 2023.

Ontwikkelfonds (coalitie 4, aanjager RPAhn)

Er loopt in Noord-Holland Noord een pilot met een ontwikkelfonds voor scholing naar kansberoepen. Per 2023 wordt er meer bekendheid gegeven aan dit fonds. Er is belangstelling is voor dit fonds. Concrete aanvragen worden vooral uit andere, al bestaande bronnen, vergoed (zoals gelden RMT en O&Ofondsen). Het fonds voldoet hiermee aan een tweede doel om opleidingsbudgetten te ontschotten. In 2023 wordt bekeken of dit fonds uit te breiden is voor de gehele provincie.

Eén gevoeld loket voor mens, bedrijf en opleider (coalitie 5a, aanjager is de ICTcampus Purmervalley)

Deze coalitie is aan de slag om het transparant uitwisselen van informatie tussen vraag en aanbod in het domein van onderwijs en arbeidsmarkt te faciliteren (we noemen dit ook wel "één (gevoeld) loket" en deze is online. Het dient klanten automatisch te verwijzen naar de juiste instantie (WSP, RMT, leerwerkloket, SPT). Er is inmiddels een prototype ontwikkeld welke binnenkort getest zal worden met enkele bedrijven.

Merk- en Talentinfrastructuur (coalitie 5b)

Het actiepunt is het (online) inzichtelijk maken van de talentinfrastructuur in Noord-Holland. Het aanjager van deze coalitie is niet extern opgepakt. Er wordt momenteel onderzocht of een vereenvoudigde aanpak of juist het aansluiten bij landelijke ontwikkelingen zinvol is.

MKBroute innovatief en digitaal ondernemen (coalitie 6, aanjager de Smart Makers Academy in Haarlem)

heeft de MKBroute innovatief en digitaal ondernemen ontwikkeld. Momenteel wordt er gestart met het werven van MKB bedrijven voor deelname aan deze route. Een mooi succes is dat inmiddels deze route ook landelijke wordt opgezet via het platform talent voor technologie/Katapult.

Gecombineerde lectoraten-practoraten (coalitie 7)

Deze coalitie is nog niet actief, omdat dit vrij nieuw is bij het MBO en er nog vele andere uitdagingen liggen bij dit onderwijs (onder andere tekort aan docenten maar ook studenten en daarmee onder andere financiële problematiek). Het onderwerp wordt wel op de agenda gehouden, omdat dergelijke functies een belangrijke rol spelen in campusontwikkeling. Overwogen wordt deze actie verder op pakken binnen actiepunt 11, campusontwikkeling.

PPScase inclusiviteit (coalitie 8, aanjager RPAhn)

Hier is een mooi resultaat geboekt juni jongstleden: de RIF Entree in Beweging met meerdere ROC's is toegekend. Dit project gaat meerdere leerwerklocaties realiseren voor studenten op niveau 1 en 2 van het MBO door geheel Noord-Holland. Dit draagt bij aan het onderwerp inclusiviteit.

Een taal en aanpak voor techniekpromotie (coalitie 9, aanjager is platform Talent voor Technologie)

Rondom het onderwerp Techniekpromotie ook veel gebeurd. Na een startnotitie wordt er momenteel gewerkt aan het uitbreiden van deze coalitie en het verder uitwerken van een plan van aanpak. Dit plan wordt einde 2022 opgeleverd. Er wordt bovendien aangehaakt bij landelijke ontwikkelingen.

Management informatie Arbeidsmarkt & Onderwijs (coalitie 10, aanjager RPAnhn)

Wij wijzen u op de realisatie van de Noord-Holland editie van de online arbeidsmarktmonitor “Arbeidsmarkt in Zicht” (AiZ), zie [Noord-HollandInZicht - Home \(nhinzicht.nl\)](https://www.nhinzicht.nl). Twee arbeidsmarktregio’s regio’s hebben een eigen aansluiting (Noord-Holland Noord en Zuid-Kennemerland/IJmond). Deze coalitie is hiermee inmiddels afgerond. Als extra ontwikkeling is er een concept gemaakt voor een online dashboard van het manifest, zodat de voortgang online gevolgd gaan worden. Dit dashboard wordt momenteel gevuld, zie: [Energietransitie Noord-Holland dashboard landingspagina - Verkenning voortgang startcoalities Manifest Arbeid en Onderwijs \(nhinzicht.nl\)](https://www.nhinzicht.nl/landingspagina-Verkenning-voortgang-startcoalities-Manifest-Arbeid-en-Onderwijs).

Investeringsinstrument voor Techniek & Technologie campussen

Voor de laatste coalitie 11 met 3 aanjagers te weten Techport, Techlands en de provincie, verwijzen we naar punt 2

Ad. 2 UVR campusontwikkeling

Dit instrument is gericht op campus- en ecosysteemontwikkeling m.b.t. arbeidsmarkt en onderwijs. De provincie stuurt aan op deze campusontwikkeling dichtbij bedrijven en beroepsbevolking. Doelstelling is met name om het organiserend vermogen en wendbaarheid te vergroten in de regio m.b.t. de vraag en aanbod naar technisch en technologische geschoold personeel en de innovatiekracht van het bedrijfsleven (t.b.v. de klimaatopgave). Om hierin verschil te maken heeft de provincie (binnenkort) een pilot subsidieregeling Regionale campusontwikkeling Noord-Holland, waarmee we eigenaarschap en langdurige samenwerking van de 3 O’s inclusief gezamenlijke bedrijfsvoering stimuleren. Een eigenstandige rechtsvorm oprichten van deze publiek private samenwerking bevordert gelijkwaardig partnerschap en continuïteit van de samenwerking. Met de regeling kunnen zowel enkele campussen zich verder ontwikkelen, op de programmalijnen kiezen, leren, werken en innoveren, als dat de leidraad kan worden getoetst.

Ad 3. Samenvatting uitkomsten onderzoek: “Duurzaamheid en Energietransitie, gevolgen voor de arbeidsmarkt” door de stichting Economisch Onderzoek (hierna te noemen SEO)

In 2020 heeft SEO onderzoek gedaan naar het effect van investeringen in duurzaamheid en (met name) energietransitie voor de periode 2020-2030 in Noord-Holland op de arbeidsmarkt in onze provincie. Uit deze berekening bleek dat er bruto een maximale arbeidsvolume nodig is van maximaal 16.000 FTE per jaar tot en met 2030. Dit onderzoek is opnieuw gedaan met daarbij een verdieping naar arbeidsmarktregio én naar mogelijk potentieel. Aan het begin van dit onderzoek, zie bijlage, vindt u de managementsamenvatting met de belangrijkste resultaten. Van belang om mee te nemen bij het lezen van dit rapport is dat de kans groot is dat niet alle investeringen in de energietransitie zijn meegenomen in de berekeningen. Niet alles is helder (en ook nog gesplitst naar jaartal) terug te vinden. De uitkomsten van dit onderzoek geeft wel de urgentie aan ten aanzien van de vraag naar medewerkers. Door juist het aantal te communiceren bij het jaar waar de investeringen in deze berekeningen maximaal zijn, kunnen we ondervangen dat er voldoende mensen in de jaren dat nu investeringen lager lijken, maar wellicht niet zijn.

Ad. 4. Monitor Arbeidsmarkt Noord-Holland 2021-2022.

Het economisch beleid van de provincie Noord-Holland is gericht op het verbeteren van de welvaart en welzijn in brede zin. Randvoorwaardelijk hierin is de ontwikkeling van de arbeidsmarkt. 2022 is een jaar met twee gezichten: het snelle economisch herstel en groei na de Covid-19 lockdowns, lijkt plaats te moeten maken voor stagnatie en onzekerheid door de energiecrisis en geopolitieke ontwikkelingen. In deze arbeidsmonitor is deze onzekerheid vooralsnog niet terug te zien, omdat betrouwbare gegevens op het niveau van de provincie en subregio’s nog niet voorhanden zijn.

Belangrijkste uitkomsten monitor

Er is sprake van een zeer krappe arbeidsmarkt in de periode 2021-22

- Er kwamen 12.000 banen (+0,7%) bij ten opzichte van 2020.
- Het aantal vacatures is toegenomen in vergelijking met 2020 en met meer dan 72.000 hoger dan in 2019.
- De werkloosheid nam af tot 4,8%, maar onder laagopgeleiden blijft de werkloosheid licht stijgen.
- De spanning op de arbeidsmarkt is het hoogste in ICT beroepen, technische beroepen en in transport en logistiek.

In 2021 was het buitenlands migratiesaldo ruim 26 duizend. Hieruit blijkt dat het buitenlands migratiesaldo sinds de coronacrisis weer is toegenomen.

In de periode tot 2030 is er door demografische ontwikkelingen sprake van een lichte afname van het aantal leerlingen, waarna een sterke toename volgt. Het meest sterk in Amsterdam.

Relatie met arbeidsmarktbeleid

De uitkomsten van de monitor met personeelstekorten in techniek, bouw en ICT ondersteunen ons arbeidsmarktbeleid. Daarin ligt de focus op techniek en digitalisering ten behoeve van onze klimaatopgave. Met de inzet op regionale techniek en technologiecampussen dragen wij bij aan het vergroten en verbeteren van kiezen, leren, werken en innoveren in de techniek en technologie. Het recente SEO-onderzoek naar de arbeidsmarktgevolgen van de energietransitie laat zien dat vakmensen zich vaak niet meer bewegen dan binnen een straal van ca 40 km. Dit onderbouwd opnieuw onze keuze voor minimaal 1 techniekcampus in elke economische regio van Noord-Holland. Incidenteel hebben wij dicht bij de campussen, via het Economisch Herstel en Duurzaamheidsfonds (EHDF), zogenaamde Servicepunten Technologie (SPT) kunnen helpen inrichten samen met de brancheorganisaties in de techniek. Voor meer informatie over de stand van zaken van deze SPT's verwijzen wij u naar het verslag onder 1. voortgang agenda werkambassadeur per oktober 2022.

De Monitor Arbeidsmarkt 2021-2022 constateert opnieuw dat met name jongeren met geen of met een laag opleidingsniveau achter raken op de arbeidsmarkt. Met middelen uit het Herstel- en Duurzaamheidsfonds experimenteren we met hybride leer-werkvormen voor kwetsbare arbeidsmarktgroepen (coalitie 8), onder andere met ondersteuning van een nieuwe entree-opleiding gericht op techniek, technologie, groen en recycling. Deze inzet zien wij als preventieve inclusiviteit.

Voor de overige inzet op het arbeidsmarktbeleid verwijzen wij graag naar de [Uitvoeringsagenda](#) Arbeidsmarkt 2021-2023.